

Trädgård

De öppna fälten på **Österlen** gör att vinden ofta sveper kallt in i trädgårdarna. Ändå har Inger och Jan Lundmark nästan **medelhavsklimat** på sin drygt 200 kvadratmeter stora innergård utanför Smedstorp.

TEXT:
CARRO WENDT
sondag@expressen.se

FOTO:
PERNILLA WÄSTBERG
sondag@expressen.se

Här är vårt paradis

JAN OCH INGER LUNDMARK

HUS: Från 40-talet.

INNERGÅRD: 225 kvadratmeter.

ODLING: Rosor, perenner, örtagård, pelargoner, medelhavsväxter på gården. Större trädgård med grönsaksland, perennrabatter, rosengång, pelargonhus och vinodling.

→ Som vid Medelhavet

Ingången (stora bilden) till familjen Lundmarks innergård omges av rosen *Flammentanz*. Stockrosor, daggkäpa och akleja trivs i rabatten längs huset. På huset växer klättrvildvin, *Parthenocissus quinquefolia 'Engelmannii'*, och innerst finns en sittgrupp med kvällssol.

Skir och vitlila – så ser kapis ut när den blommar hos Lundmarks.

Innergården (bilden nedan) ger både plats för att äta, odla och vila. I mitten står en vacker grill.

”Vår gård känns som en förlängning av huset. Stenarna bevarar värmen när solen försvunnit.”

Inger och Jan Lundmark bor i ett hus målat i en varm gul färg med detaljer och fönster i en röd nyans. Det första som möter besökaren är en stor röd ros, *Flammentanz*, som blommar generöst runt ingången. Här bakom döljer sig en vackerstensatt gård, som ligger skyddad av huset på två sidor, mur och uthus på en sida och en stor syrenhäck på den fjärde sidan.

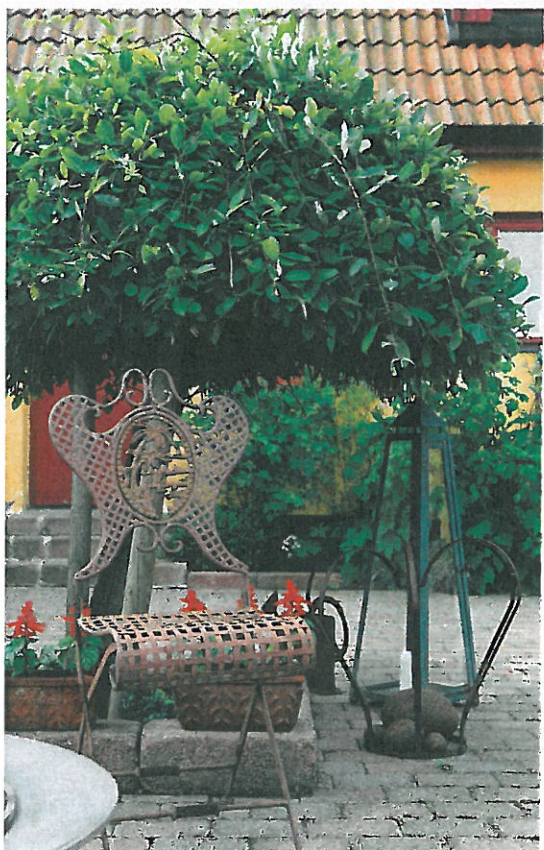
Innergården var det allra första som Inger och Jan Lundmark gjorde i ordning när de flyttade till sitt hus utanför Smedstorp i juni 2006. Tidigare hade de drivit Borregårdens Bed & Breakfast tillsammans, och haft en omfattande verksamhet med gäster och middagsgäster vid sidan av sina vanliga jobb. Nu var tanken att det skulle bli lite mer tid över att njuta av de stora gemensamma intressena – trädgård och matlagning.

VÄND

idgård

iratmeter innergård – och mitt i medelhavsgrönskan ett ronträd, *Pyrus salicifolia*. Silverpäron kallas för Nordens

gen mitt på gården växer lite snett som många växter på Österlen, på grund av den ständiga vinden. Trädet hann bli lite an det hamnade på den vindskyddade innergården. Under det japanska körsbärsträdet, bilden till höger,

om de bott på Österlen tidigare, n sommargäster från 1976 och från heltid, så kände de väl till klimatet som kunde behövas. man på en blåsig åker vill man ha en rna, menar Inger. ar självklart att gården skulle sten-

l stenar på gården kan man alltid gå ld mellan husen och ut till bilen, sä- r. Vår gård känns som en förläng- huset. Här är det vindstilla och ste- evarar värmen när solen försvunnit. rden finns en matplats med grill just n är kvar längst på kvällen. Sittplat- ktad rakt mot väster. På väggarna nu hortensia och vin, och så små-

SÖNDAG

→ Som vid Medelhavet

ningom kommer de båda växterna att bilda ett tak. Det finns också en plats på gården som passar för att äta lunch eller fika i solen och en hörna med morgonsol som sedan kan ge skugga under varma dagar.

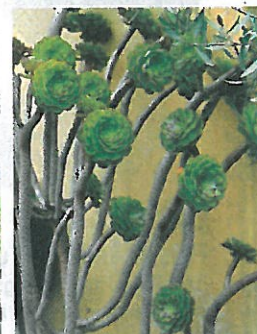
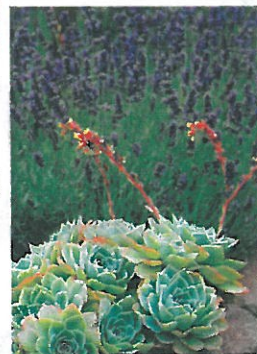
Örtagården är en viktig del av gården. Här finns oregano, mynta, timjan, isop, malört och många andra väldoftande kryddor.

– Vi ville ha en örtagård nära köket. Vi är ju båda mycket matlagningsintresserade, säger Inger.

Köket är stort och går i vinkel mot det övriga huset. Här var ett stall när Lundmarks flyttade hit. Kökslängan har förlängts med ett stort växthus, där det växer både vin och fikon. ▶

Inger klipper rosen "Brother Cadfael".

I krukkan överst blommar Echeverian för fullt. Under - trädtaklök, Aeonium arboreum, en fulsnugg och fascinerande växt. Nedan - Afrikas blå lilja blommar vackert.

Utsikten genom fönstret i växthuset är hänförande. Det är stort, 28 kvadratmeter, men blir ändå knökfullt under vintern.

”Målet har varit att få rabatterna så täta att jag slipper rensa ogräs”

– Vi valde ett växthus som går att öppna åt tre håll för att kunna få luftgenomströmning, berättar Jan. Det är praktiskt här på Österlen där det kan blåsa från alla möjliga håll. Vi kan anpassa oss efter vinden och stänga till när det behövs. Dessutom har vi sex öppningsbara fönster i taket så att det inte ska bli för varmt.

Växthuset står på en gjuten platta, men man har tänkt på att lämna öppet så att vindruvor av sorten 'Regent' och fikon kan växa direkt ner i jorden. Annars hade det varit svårt att få stora plantor av dessa sorter.

En viktig tanke med innergården är att det inte ska vara så mycket skötsel, här är ju inget gräs som måste klippas.

Inger och Jan odlar mycket i krukor. Citrusgruppen består av både citroner och apelsiner som går att äta. Här står också en nästan två meter hög avokadoplanta som dragits upp från en kärna, garantäppelplantor, stora rosamarinplantor, olivträd och en otrolig planta av trädtaklök, Aeonium arboreum.

På gården finns några mindre träd som

hängsäl, silverpäron och ett japanskt körsbärsträd som blommar vidunderligt på våren. Runt gården finns rabatter med blandade perenner, mest rosor men också många mindre plantor. Det skyddade läget gör att växterna växer frodigt.

– Jag har satt ner perennerna efter hand, och målet har varit att få rabatterna så täta att jag slipper rensa ogräs, säger Inger. Jordmånen här är bra eftersom den består av fet lera. När växterna väl har etablerat sig blir de stora, och om några år får jag kanske problem med att det är för tätt. ■